

Kadernota 2020

Versie: 20 december 2018

Status: vastgesteld door Algemeen Bestuur d.d. 21 december 2018

Inhoud

1. Inleiding.....	5
2. Algemeen.....	5
3. Programma's.....	6
3.1 Programma Gezondheid	6
3.2 Programma Brandweezorg	8
3.3 Programma Crisisbeheersing	10
3.4 Overhead	11
4. Paragraaf Bedrijfsvoering	12
5. Financiële kaders.....	14
5.1 Verdeelsystematiek algemene bijdrage gemeenten (harmonisatie)	14
5.2 Aantal inwoners	14
5.3 Indexatie algemeen	14
5.4 Renteomslag.....	15
5.5 Vennootschapsbelasting	15
5.6 Weerstandsvermogen	15
6. Meerjarenraming.....	16
Bijlage 1. Aansluiting begrotingsjaar 2019-2020	17
Bijlage 2. Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's	18
Bijlage 3. Gemeentelijke bijdragen	19

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2020 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Hierin worden de beleidsmatige en financiële uitgangspunten en kaders voor de begroting 2020 vastgelegd.

De kadernota bevat een aantal beleidsinhoudelijke ontwikkelingen. Het merendeel daarvan vindt plaats binnen de begroting van de VRLN. De reële kostenstijging wordt grotendeels veroorzaakt door de uitwerking van een aantal door het Algemeen Bestuur genomen besluiten, namelijk de indexatiesystematiek en de aanvulling van het weerstandsvermogen. Daarnaast zijn enkele autonome ontwikkelingen opgenomen.

2. Algemeen

Het is de ambitie van de VRLN om in 2025 de gezondste en veiligste regio te zijn. Een veilige en gezonde regio in Noord- en Midden-Limburg komt tot stand dankzij een gezamenlijke inspanning van burgers, organisaties, bedrijven en overheden. VRLN heeft een belangrijke en verbindende rol bij het voorkomen en bestrijden van onveiligheid en ongezondheid. Bij het voorkomen ondersteunt VRLN mensen met veilige en gezonde keuzes maken; bij het bestrijden ervan opereert VRLN slagvaardig en effectief. VRLN voldoet daarbij aan professionele standaarden en bestuurlijke verwachtingen.

De meerjarenstrategie van de VRLN kent drie speerpunten:

- risicogericht: door sturing op risico's en continue omgevingsanalyse kunnen we onze inspanningen beter richten (effectiviteit);
- vraaggericht: elke vraag gaat eigenlijk over een risico... we helpen de klant het liefst voordat hij een vraag stelt;
- informatiegestuurd: we maken op een slimme manier informatie levend en versterken hiermee de betrouwbare en deskundige informatiepositie.

Beleidsplan VRLN 2020-2025

Eind 2019 wordt het beleidsplan VRLN 2020-2024 ter besluitvorming aan het Algemeen Bestuur aangeboden. Dit beleidsplan is een samenvoeging van de afzonderlijke beleidsplannen van de drie programma's van de veiligheidsregio, namelijk Publieke Gezondheid, Brandweer en Crisisbeheersing.

Omgevingswet

Naar verwachting treedt in 2021 de Omgevingswet in werking. De doelstelling van de omgevingswet is 'het bereiken en onderhouden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving'. De invoering van de Omgevingswet is een transitie van 26 sectorale wetten en 140 AmvB's tot 1 wet met 4 AmvB's. Dit heeft als verbeterdoelstelling de besluitvorming te versnellen, afwegingen integraal te maken en meer bestuurlijke afwegingsruimte te geven.

De veiligheidsregio is adviseur van de gemeenten en provincie voor veiligheid en gezondheid. In de huidige situatie vindt dit concreet zijn beslag in advisering op bestemmingsplannen, vergunningen en toezicht. De veiligheidsregio bereidt zich samen met de gemeenten voor op de nieuwe wet en de daarbij behorende instrumenten. Intern wordt de verbinding tussen veiligheid en gezondheid gezocht zodat gemeenten integraal bediend kunnen worden. Samen met de gemeenten en provincie worden 'bouwstenen Veiligheid en Gezondheid' en methodieken ontwikkeld om veiligheid en gezondheid op te nemen in Omgevingsvisies en omgevingsplannen. Informatie biedt hierbij de basis voor het bepalen van de ambitie en het maken van afwegingen. De VRLN geeft daarmee vorm aan haar hernieuwde adviesrol onder de Omgevingswet.

3. Programma's

3.1 Programma Gezondheid

Gezonde inwoners zijn het fundament van een gezonde regio. De inwoners in de regio, evenals andere Nederlanders, worden op een aantal terreinen steeds gezonder. Maar de kans op een goede gezondheid is helaas nog steeds niet voor iedereen gelijk; er zijn nog steeds grote sociaal economische verschillen.

Maatschappelijke opgave

Limburg staat voor een grote uitdaging. De bevolking vergrijsst in sneller tempo dan in andere delen van ons land en er is sprake van een relatief hoge prevalentie van chronische aandoeningen. Daarnaast zien we dat Limburgers een minder goede gezonde levensverwachting hebben dan de gemiddelde levensverwachting in Nederland en er is sprake van een relatief hoge werkloosheid. Met de Sociale Agenda 2025 koerst Limburg af op een vitaler Limburg. De ambitie is om samen met onze netwerkpartners vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid een trendbreuk te bewerkstelligen om in 2025 de eerste achterstanden in gezondheid ingelopen te hebben. Dit doen we door nog meer in te zetten op het verbeteren van de gezondheid van laag opgeleiden: Limburg Positief door in te zetten op een positieve leefstijl. Daar waar dit voordelen heeft werken wij nauw samen met de GGD Zuid-Limburg.

De GGD Limburg-Noord levert een belangrijke bijdrage aan een langer gezond leven voor de inwoners in Limburg; de GGD staat met de gemeenten voor de publieke gezondheidszorg. Bovenstaande maatschappelijke opgaven kunnen we niet alleen aan. Tegelijkertijd constateren we ook dat er regionaal verschillen zijn. Door het verbinden van (zorg)netwerken en het aangaan van nieuwe partnerschappen (co-creatie) zetten wij ons in teneinde burgers te helpen gezonde en veilige keuzes te maken in het licht van de maatschappelijke opgaven.

Preventieakkoord

De GGD-en in Nederland spelen een belangrijke rol in het verbeteren van de gezondheid van mensen en van Nederland als geheel. Om dat te bereiken, sluit het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een Nationaal Preventieakkoord met verschillende partijen waaronder de GGD-en. In het akkoord leggen betrokken partijen gezamenlijke maatregelen vast om gezondheidsproblemen aan te pakken. Alle betrokken partijen kunnen elkaar aanspreken op deze afspraken. Roken, overgewicht en problematisch alcoholgebruik schaden de gezondheid en leiden tot gezondheidsverlies en vaak tot ziekte. Roken en overgewicht komen meer voor bij mensen met een lage opleiding en een laag inkomen. Vaak zijn er ook achterliggende problemen zoals armoede en schulden. Om resultaten te bereiken moeten deze problemen ook aandacht krijgen. Het preventieakkoord versterkt bestaande programma's.

Naast de 'klassieke' determinanten van gezondheid, die centraal staan in het Preventieakkoord en die met leefstijl te maken hebben, zijn er nog veel meer factoren die van invloed zijn op onze volksgezondheid: leefomgeving, arbeid (armoede) en onderwijs (laaggeletterdheid). Wij nemen daarin mee de veranderingen in inrichting en kwaliteit van de leefomgeving (omgevingswet), de flexibilisering van de arbeidsmarkt en de regionale verschillen in groei en krimp van de bevolking. We zien dat juist bij kwetsbare- en risicogroepen vaak sprake is van een opeenstapeling van gezondheids- en sociale problemen. Onze inzet is niet meer zozeer gericht op het verkleinen van de gezondheidsachterstanden tussen hoger en lager opgeleiden, maar meer gericht op het verbeteren van de gezondheid van laagopgeleiden. Naast onze uitvoeringstaken neemt het doen van (evaluatie) onderzoek en het adviseren over de uitkomsten daarvan ter versterking van het regionale en lokale

(gezondheids)beleid een steeds prominentere plek in binnen de GGD. Een belangrijke focus blijft daarnaast liggen op (preventie) jeugd.

Momenteel wordt gewerkt aan het Beleidsplan GGD 2020-2024. Dit beleidsplan komt mede tot stand met onze ketenpartners en gemeenten. Een aantal thema's, dat hierin zeker zal terugkeren is onderstaand kort omschreven. De ontwikkelingen en te kiezen richting die we hier beschrijven zijn deels al ingezet maar zullen tot op zekere hoogte hun uitwerking hebben in 2020.

Rijksvaccinatieprogramma

Per 1 januari 2019 zijn gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van het Rijksvaccinatieprogramma (RVP). Met het vervallen van de financiële en wettelijke basis van het RVP door opheffing van de AWBZ, heeft het kabinet besloten het RVP wettelijk te verankeren in de Wet Publieke Gezondheid (WPG). De WPG is hiertoe onlangs gewijzigd. De bepalingen betreffende de gemeentelijke betrokkenheid bij het RVP treden in werking op 1 januari 2019. Vooralnog verwachten wij niet dat dit in onze regio grote veranderingen in de uitvoering van het RVP door de GGD met zich meebrengt. De GGD voert het RVP namens de gemeenten uit en legt periodiek hierover verantwoording af. Op landelijk niveau participeert de GGD in diverse inhoudelijke gremia ten aanzien van het te volgen beleid en daarmee in lijn op te stellen richtlijnen rondom de uitvoering van het RVP. GGD en gemeenten hebben een belangrijke taak in het blijven houden van de hoge vaccinatiegraad in onze regio en daarmee een voorbeeldregio blijven.

De verwachting is dat in 2019 landelijk besloten wordt dat de Meningokokken ACWY onderdeel is van het reguliere vaccinatieprogramma. Voor deze en eventueel andere wijzigingen binnen het RVP, zal VWS in overleg met het RIVM en de VNG bezien wat voor de uitbetaling de meest aangewezen weg is. De financiële effecten voor 2020 zijn dan ook nog niet inzichtelijk.

Gezondheid in beeld

De GGD ondersteunt gemeenten op diverse manieren bij het ontwikkelen en uitvoeren van een effectief gezondheidsbeleid door onder meer het uitvoeren van onderzoeken en evaluaties. Gemeenten hebben een belangrijke rol in het bewaken en bevorderen van de gezondheid van hun inwoners. In dit kader is 2020 een belangrijk jaar omdat de resultaten van de jongerenmonitor uit 2019 worden geanalyseerd en geïdentificeerd en de gezondheidsmonitor voor Volwassenen & Ouderen van start gaat. Deze gemeentelijke cijfers dienen als input voor regionaal en lokaal (gezondheids)beleid, maar zijn ook de basis voor veel verdiepende onderzoeksvragen van gemeenten en netwerkpartners. De gezondheidsmonitors worden in heel Limburg op eenzelfde wijze door beide GGD-en afgenomen en geanalyseerd.

Forensisch medische dienstverlening

De Commissie-Hoes heeft de minister van Veiligheid en Justitie geadviseerd over de toekomst van de forensische geneeskunde. Ze heeft onderzoek gedaan naar borging en betaalbaarheid van medische arrestantenzorg en forensisch medisch onderzoek. De commissie beschouwt forensisch medisch onderzoek waar onder lijkschouw als een overheidsprerogatief; deze taken zijn niet geschikt voor de commerciële markt of een aanbesteding.

Verder adviseert de commissie het forensisch medisch onderzoek los van medische arrestantenzorg te organiseren. Momenteel zijn beiden nog grotendeels bij de GGD-en belegd. Medische arrestantenzorg kan dan, volgens de commissie, als een private taak vanuit een publieke verantwoordelijkheid worden aanbesteed. De forensisch arts kan de verschillende taken wel gaan combineren. De commissie adviseert om voor de transitie een periode van vijf jaar uit te trekken.

De politie heeft na het staken van de aanbesteding in de zomer van 2016 de contracten met de huidige dienstverleners voor onbepaalde tijd verlengd. De dienstverlening kan derhalve in een overgangperiode vooralnog worden gecontinueerd. De verwachting is dat medio 2019 of begin 2020

een nieuw aanbestedingstraject door de politie wordt gestart. Wanneer de medische arrestantenzorg niet meer door de GGD wordt uitgevoerd zal dit financiële consequenties hebben voor de uitvoering van forensisch medisch onderzoek en lijkschouw. Daarnaast is landelijk sprake van een tekort aan forensisch artsen. De GGD wil deze taken ongedeeld blijven voortzetten. In de verkenning naar de oplossing van mogelijke financiële consequenties van de aanbesteding en de krapte op de arbeidsmarkt, werken we nauw samen met de GGD-en in Brabant, Zeeland en Limburg.

Extra contactmoment adolescenten

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft in 2017 een aantal kanttekeningen geplaatst bij de uitvoering van het Extra contactmoment adolescenten. Daarbij is in overleg met de IGZ onderscheid gemaakt tussen een korte termijn verbetering van de zorg aan Adolescenten waarbij deze doelgroep op verschillende manieren gericht met onze JGZ-medewerkers in contact komt via www.jouwggd.nl, en een langere termijn visie die geïntegreerd wordt in het huidige lopende veranderingsproces 'Toekomstbestendige JGZ'. De verbeteringen die voor de korte termijn zijn afgesproken zijn inmiddels geïmplementeerd. Ten aanzien van de aanpak op de langere termijn wordt nu een pilot gestart. Afhankelijk van de resultaten van deze pilot worden deze veranderingen regionaal doorgevoerd in het schooljaar 2019-2020. De kosten die gepaard gaan met de extra inspanningen (pilot) die nodig zijn om te kunnen voldoen aan de eisen van de inspectie worden momenteel inzichtelijk gemaakt.

3.2 Programma Brandweezorg

Beleidsplan 2020-2025

De huidige beleidsplannen en visies binnen het brandweerdomein hebben een looptijd tot 2020/2021. Vandaar dat de VRLN eind 2017 gestart is met de voorbereiding van de vernieuwing van het beleid. Streven is één beleidsplan brandweezorg op te stellen waarin alle onderdelen zijn samengebracht: risicobeheersing, incidentbestrijding en de ondersteunende taakvelden vakbekwaamheid, materieelbeheer en (beleid)ontwikkeling. Hiermee ontstaat een solide (beleids)fundament onder de brandweerorganisatie voor de periode 2020-2024 met commitment van bestuur en management. Het beleidsplan is in het voorjaar van 2019 gereed voor besluitvorming, waarbij vooral het onderdeel incidentbestrijding en de problemen rond de paraatheid nadere studie en analyse vragen. Hiervoor wordt naar aanleiding van de bestuursconferentie van burgemeesters op 22 en 23 november 2018 een bestuurlijke commissie ingesteld van een aantal burgemeesters, aangevuld met inhoudsdeskundigen van de brandweer. Deze werkgroep rapporteert in het voorjaar 2019 aan het bestuur over de aard en omvang van het paraatheidsprobleem en welke opties er zijn om het probleem aan te pakken. Op deze wijze kunnen de eventuele financiële gevolgen van keuzes nog meegenomen worden in de begroting 2020. De onderdelen incidentbestrijding en vakbekwaamheid worden hieronder daarom wel kort inhoudelijk besproken, maar de eventuele financiële gevolgen voor de begroting 2020 zijn in deze kadernota niet opgenomen.

Incidentbestrijding

Nieuw beleid rondom incidentbestrijding is nodig om in te kunnen spelen op urgente ontwikkelingen binnen de brandweerorganisatie. Vooral het gebrek aan beschikbaarheid (in de dagsituatie) van de brandweervrijwilliger vraagt om maatregelen, willen we in staat zijn om nu en in de toekomst een minimaal aanvaardbaar niveau van paraatheid te garanderen. Met name op werkdagen tussen 07.00 tot 18.00 uur knelt het. Ook in sommige vakantieperiodes is de paraatheid en beschikbaarheid lastiger. Dit is een landelijk probleem en hangt samen met diverse maatschappelijke ontwikkelingen zoals 2-kostwinnaar principe, veel keuzes in hobby's, werken buiten de woonplaats en individualisering. Omdat de brandweer Limburg-Noord voornamelijk bestaat uit vrijwilligers en een kleine kern van 24-uursdienst medewerkers (61), is de kwetsbaarheid overdag in bepaalde gebieden

stevig merkbaar. Er zijn momenteel in zijn totaliteit gezien nog wel voldoende vrijwilligers. Het is lastig in te schatten of dat de komende jaren ook zo zal blijven. Om een nog nader met het bestuur vast te stellen minimaal verantwoorde paraatheid te garanderen, is een extra schil van beroepskrachten in dagdienst nodig. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er in de regio Limburg-Noord bij de kleine beroepskernen te weinig formatie beschikbaar is om de roosters, zonder aanvulling van vrijwilligers, te draaien. Dit heeft tot gevolg dat er jaarlijks ruim 1000 overtredingen van de arbeidstijdenwet zijn.

Het aanstellen van extra beroepskrachten in dagdienst heeft als bijkomend voordeel dat deze medewerkers rondom hun inzetten diverse taken kunnen oppakken waar momenteel een tekort is en waar soms externen voor worden ingehuurd. Het gaat dan met name om werkzaamheden binnen vakbekwaamheid, operationele voorbereiding en materieelbeheer.

Het beperkt opplussen van de beroepsformatie in dagdienst leidt tot het versterken van het fundament. Daarbij zijn in de komende jaren wel aanvullende structurele aanpassingen nodig:

- We gaan terug naar een behapbaar takenpakket voor een vrijwilliger, dus inzetten op de basistaken zoals woningbrand, technische hulpverlening personenauto's en autobrand.
- We zetten complexere specialistische taken weg bij beroeps/centrumposten;
- We werken toe naar een meer vraaggericht en flexibel uitruksysteem: 2, 4 of 6 personen op een Snel Interventie Voertuig (SIV) en tankautospuiter.

Bovenstaande maatregelen worden verwerkt in het beleidsplan en leveren, naast de extra formatie, een essentiële bijdrage om de paraatheid en de beschikbaarheid van voldoende vrijwilligers en beroepskrachten te garanderen.

Vakbekwaamheid

Gezien het relatief beperkte aantal uitrukken is opleiden en oefenen van groot belang om de vakbekwaamheid van de brandweer (en met name de vrijwilligers) overeind te houden. Bij opleiden is een extra investering nodig om de benodigde capaciteit van 800 vrijwilligers op peil te houden. De verwachte uitstroom is de komende jaren drie keer zo hoog dan de instroom die met de huidige budgetten opgeleid kan worden. Inmiddels is er binnen het Regionaal Opleidingsinstituut al naar andere opleidingsvormen gekeken, deze worden ook opgestart maar leiden er alleen toe dat een vrijwilliger sneller inzetbaar is voor onze repressieve brandweerorganisatie. Om de totale capaciteit aan vrijwilligers binnen een wenselijk tijdvenster op te kunnen leiden zijn er structureel middelen nodig om mens en middelen in balans te brengen.

Risicobeheersing

Door de gezamenlijke gemeenten, de RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) en de Provincie is met het oog op de Omgevingswet een nieuw informatie- en registratiesysteem aangekocht. De veiligheidsregio is uitgenodigd gebruik te gaan maken van dit systeem zodat de informatie-uitwisseling tussen betrokken partijen wordt vereenvoudigd en de betrouwbaarheid van de gegevensuitwisseling wordt bevorderd. De veiligheidsregio zou graag gehoor willen geven aan deze oproep. Dit betekent echter voor 2020 een kostenverhoging van € 16.000.

Sinds de regionalisering van de brandweer (2010-2014) worden taken in het kader van de omgevingsvergunning ondersteund en deels gefinancierd door subsidies (Impuls). Inmiddels is duidelijk geworden dat deze subsidie vanaf 2020 gaat vervallen en Veiligheidsregio's geacht worden deze taken zelf te financieren. Het gaat om een bedrag van € 200.000. Afgelopen jaren heeft de veiligheidsregio door herallocatie € 100.000, kunnen vrijmaken zodat er nog een dekkingprobleem resteert van € 100.000.

3.3 Programma Crisisbeheersing

3.3.1. Crisisbeheersing algemeen (incl. GHOR)

Doorontwikkeling

Voorbereid zijn op incidenten en crises vraagt in de huidige samenleving om een integrale benadering op het gebied van fysieke, sociale en maatschappelijke veiligheid, gezondheid en openbare orde. De veiligheidsregio verlegt de focus van de klassieke rampenbestrijding naar crisisbeheersing en steekt in op continuïteit en herstel van de samenleving tijdens en na incidenten. Dit vraagt doorontwikkeling van de bestaande crisisstructuren op zowel alarmering en opschaling als ook in leiding en coördinatie tijdens een incident. In het Regionale Crisisplan dat in 2020 verschijnt, wordt dit nader uitgewerkt. Het anders inrichten van de crisisorganisatie kan invloed hebben op onderdelen in de programma's van veiligheid (bijvoorbeeld inrichting piketten); aard en omvang zijn op dit moment nog niet te berekenen.

Toename evenementenadvisering

Het aantal evenementen in onze regio stijgt de afgelopen jaren, met name de grotere evenementen. Voor elke gemeente zijn (grote) evenementen een mooie kans zich te profileren, voor regionale hulpverleningsdiensten in toenemende mate een uitdaging om de veiligheid zoveel als mogelijk te borgen. De groei rondom het aantal evenementen zet door van 12 grootschalige evenementen in 2012 naar 22 C-evenementen in 2019. In de midden categorie zien wij een groei van 181 B-evenementen in 2012 naar 270 B-evenementen in 2019.

De meerwaarde van evenementenveiligheid heeft zich de laatste jaren bewezen, maar de complexiteit van evenementen en het toepassen van maatwerk in de advisering neemt toe.

Bij het organiseren van evenementen zal risicogericht adviseren de doorontwikkeling vormen. Wij gaan veilige evenementen faciliteren en standaard regels maken in de brede context van belangen met plaats voor gerichte adviezen. Dit leidt tot meer (multidisciplinaire) adviezen en procesbegeleiding rondom evenementen. Om ook in 2020 en volgende jaren aan de vraag van gemeenten te kunnen voldoen, is uitbreiding van capaciteit nodig met 1 fte adviseur crisisbeheersing (€ 75.000).

Veiligheidsinformatiecentrum (VIC)

Het VIC is één van de antwoorden op de verbreding van crisisbeheersing in een steeds complexere en informatie gestuurde samenleving. Informatievoorziening- en management zijn cruciale processen in de voorbereiding op én bestrijding van incidenten. Ten behoeve van onze gezamenlijke informatiepositie wil de veiligheidsregio een continu omgevingsbeeld hebben en beschikbare data snel kunnen ontsluiten. Dit komt ten goede aan effectieve crisisbeheersing, incidentbestrijding en advisering aan gemeenten. De ontwikkeling van een VIC wordt in een samenwerkingsverband tussen de zes zuidelijke veiligheidsregio's opgepakt. Door middel van (start-)subsidies wordt richting 2020 hierin geïnvesteerd.

3.3.2. Gemeentelijke processen

Er zijn twee autonome ontwikkelingen die invloed hebben op de kadernota 2020 voor het onderdeel Oranje Kolom (verantwoordelijke voor de gemeentelijke processen). Dit zijn het nieuwe convenant Rode Kruis en de ondersteuning van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg.

Convenant Rode Kruis

Op verzoek van de gemeenten is er een nieuw convenant afgesloten tussen het Nederlands Rode Kruis en de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Door het afsluiten van het convenant bestaat er minder verschil tussen de verschillende veiligheidsregio's in Nederland en de afspraken die zij hebben met het Rode Kruis. De harmonisatie heeft een trapsgewijze kostenstijging tot gevolg (vanaf 2019). Voor 2020 betreft het een stijging van € 8.500 voor de gemeentelijke processen.

Landelijk Netwerk Bevolkingszorg

In 2018 is de ondersteuning van het Landelijk Netwerk Bevolkingszorg structureel ondergebracht bij het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV). De Veiligheidsregio Limburg-Noord heeft als (enige) regio bepleit dat de kosten van deze ondersteuning binnen de bestaande begroting van het IFV opgevangen dienen te worden, maar andere regio's hebben besloten dat het IFV een en ander mag doorbelasten naar de veiligheidsregio's. Dit brengt een (structurele) kostenstijging met zich mee van € 4.000 op jaarbasis voor de Oranje Kolom.

Deze twee ontwikkelingen leiden in 2020 tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage voor de Oranje Kolom met € 12.500.

3.4 Overhead

In het kader van de vernieuwing van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) worden de kosten voor de bedrijfsvoering ondergebracht in het onderdeel Overhead.

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Hierbij worden in het BBV een aantal uitgangspunten gehanteerd:

- Kosten dienen zoveel mogelijk direct te worden toegerekend aan het betreffende programma;
- Ondersteunende werkzaamheden die niet direct dienstbaar zijn aan de externe klant of een extern product horen thuis bij de overhead;
- Hiërarchisch leidinggevenden behoren tot de overhead;
- De huisvesting voor algemene taken behoort tot de overhead. Huisvesting specifiek voor brandweer of GGD worden bij het betreffende programma begroot.

In de begroting van de veiligheidsregio worden de kosten van de overhead verdeeld over de programma's en op die wijze verrekend in de gemeentelijke bijdrage. De gemeenten kan namelijk geen overheadkosten van de veiligheidsregio toevoegen aan haar eigen overheadkosten.

Naast de bepaling van wat tot de overhead gerekend moet worden is de verdeling van de overhead onderwerp van onderzoek. Herijking van het bedrag vraagt tevens om herijking van de verdelingssystematiek over de programma's. Komende periode wordt dit verder uitgewerkt met mogelijke consequenties voor de begroting 2020.

4. Paragraaf Bedrijfsvoering

De afgelopen jaren is de veiligheidsregio steeds meer 'in control' gekomen en is op diverse fronten de basis op orde gebracht. In de bedrijfsvoering richt de focus zich nu meer op versterken van de informatiegerichtheid, vraaggerichtheid en risicogerichtheid. Voor bedrijfsvoering ligt daarbij de focus op de ontwikkelingen van de volgende randvoorwaarden: verbeteren van informatie door verdergaande business intelligence en het versterken van outputsturing.

Continu verbeteren stuur-, verantwoordings- en beheersinformatie.

De vernieuwde personele- en financiële en business intelligence systemen maken dit mogelijk. De doorontwikkeling van de informatievoorziening en structuur moet er tevens toe leiden dat de organisatie beter in staat is de vragen van klanten en stakeholders beter te beantwoorden en en daarmee beter aan te sluiten op de gewenste output tegen een passende prijs en kwaliteit.

Versterken informatiepositie

Vanuit de wens naar een meer informatie gestuurde brandweezorg en gezondheidszorg is een sterke informatiepositie noodzakelijk. Dat vraagt om grote investeringen en innoveren in een toekomstbestendige ICT infrastructuur, die tevens mogelijkheden biedt om aan te sluiten op regionale ketens en landelijke functionaliteiten. Vanzelfsprekend binnen de financiële en beleidskaders, maar ook binnen wettelijke grenzen van privacy. Daarbij moet in de toekomst steeds nadrukkelijk een afweging plaatsvinden tussen enerzijds gebruikersgemak en anderzijds goede informatiebeveiliging.

Verdergaande digitalisering

De ontwikkeling van archiefbeheer naar informatiebeheer is ingezet. Digitaal (samen)werken wint steeds meer aan terrein. Zowel intern als tussen partners: documentbeheer, archiefbeheer en diverse digitale samenwerkingsomgevingen. Modern informatiebeheer vraagt om een andere houding en werkwijze van onze medewerkers. De medewerkers worden meegenomen in het ontwikkelen van digitale vaardigheden.

Blijvend investeren in mensen

Mensen vormen het kapitaal van onze organisatie. Kwalitatief goede, vitale en veerkrachtige medewerkers zijn nodig om de uitdagingen van de toekomst op te kunnen pakken. Bijzonder aandachtspunt blijft daarbij de werving van voldoende vrijwilligers/part-timers voor de brandweer. Maatschappelijke ontwikkelingen als vergrijzing, ontgroening, snelle en verdergaande digitalisering van de werkomgeving in combinatie met een hoge gemiddelde leeftijd en tot slot de specifieke arbeidsmarktomstandigheden in Limburg vragen om gericht (strategisch) personeelsbeleid. We zullen blijvend investeren in het omgevingsbewustzijn, het vakmanschap, de arbeidsmobiliteit en de positieve gezondheid van onze medewerkers.

Wet Normering Arbeidsrelaties Ambtenaren (WNRA)

Op dit moment verkeert de veiligheidsregio nog in onzekerheid over de inwerkingtreding van de WNRA. Voor de vrijwilligers wordt uitstel van invoering voorzien naar 1 januari 2021. Of de invoering voor andere categorieën van personeel van de veiligheidsregio op 1 januari 2020 plaats zal vinden, alsmede de consequenties, is op dit moment niet duidelijk.

Efficiënt gebouwenbeheer

Meerjarenonderhoudsplannen voor alle brandweerposten, zoals afgesproken in het kader van de harmonisatie, dragen bij aan een efficiënter gebouwenbeheer. Daarnaast blijven we onderzoeken of we met minder bruto vloeroppervlak onze werkzaamheden kunnen uitvoeren. We nemen daar ook de hoofdgebouwen en de consultatiebureau's in mee. Ook ontwikkelen we in 2019 een toekomstvisie op de huisvesting GGD. In het kader van toegangsbeheer (en informatieveiligheid) is inmiddels een

strategisch onderzoek uitgevoerd naar beveiliging gebouwen VRLN. Dat zal de komende jaren nieuwe investeringen vragen.

Duurzaamheid

Duurzaamheid krijgt de komende jaren nadrukkelijker onze aandacht. Zowel wat betreft de huisvesting van onze organisatie alsmede het vervoer en materieel zal worden ingezet worden op verdere vergroening. Ook zaken als informatisering kunnen bijdragen tot een verduurzaaming van de veiligheidsregio.

5. Financiële kaders

5.1 Verdeelsystematiek algemene bijdrage gemeenten (harmonisatie)

Met ingang van de begroting 2017 is de verdeling van de kosten en opbrengsten naar de deelnemende gemeenten geharmoniseerd. Er zijn verdeelsleutels vastgesteld die bepalend zijn voor de toewijzing van de kosten en opbrengsten van de diverse programma's over de deelnemende gemeenten. Er is met de gemeenten een ingroeiregeling afgesproken van 4 jaar waarbij de verschillen in stappen van 25% worden vereffend. Dat betekent dat het verschil tussen het gemeentelijk aandeel volgens de oude systematiek en de nieuwe systematiek in het vierde jaar conform de gewenste situatie is. De begroting 2020 is het vierde jaar van het ingroeimodel. De verdeelsystematiek is met ingang van het begrotingsjaar 2020 volledig gebaseerd op de nieuwe systematiek.

5.2 Aantal inwoners

Conform het bepaalde in de Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) wordt het aantal inwoners genomen op 1 januari voorafgaande aan het begrotingsjaar. Voor 2020 dus 1 januari 2019. De eerste schatting van het CBS is medio februari 2019 bekend en dient als basis voor het opstellen van de begroting 2020. In deze kadernota wordt uitgegaan van het inwoneraantal op 1 januari 2018.

5.3 Indexatie algemeen

Het Algemeen Bestuur heeft besloten dat kostenontwikkelingen als gevolg van loon- en prijsstijgingen worden meegenomen in de bijdrage op basis van een vastgesteld kader. Dit kader behelst dat kostenstijgingen, die buiten de beïnvloedingssfeer van de VRLN liggen, worden meegenomen in de bijdrage. Basis voor de loonontwikkelingscompensatie vormt de verwachte ontwikkeling op basis van de Macro Economische Verkenning (MEV) van het Centraal Planbureau en verrekening achteraf. Voor de ontwikkeling van de materiële kosten wordt in de systematiek uitgegaan van de Index Materiële Overheidsconsumptie (IMOC) uit de MEV.

Voor zover de indexatie herleidbaar en belastbaar is aan derden, worden deze lasten doorbelast aan de bijdragen van derden. Voor het resterende deel worden deze lasten meegenomen in de gemeentelijke bijdrage.

5.3.1 Loonstijging

Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie zijn de geldende cao-afspraken.

In deze kadernota 2020 is de index ter hoogte van 3,5% meegenomen, gebaseerd op de meest recente MEV/CEP-publicatie, sector overheid van het Centraal Planbureau (maart 2018). In de begroting 2020 wordt uitgegaan van het dan meest recente % (maart 2019).

5.3.2 Materiële kostenstijging

Voor de materiële kosten wordt de 'index materiële overheidsconsumptie'(IMOC) uit de MEV toegepast. In deze kadernota 2020 is deze IMOC bepaald op 1,5% (maart 2018). In de begroting 2020 wordt uitgegaan van het dan meest recente percentage (maart 2019).

5.4 Renteomslag

In de begroting 2020 wordt, evenals in 2018 en 2019, gerekend met een renteomslag percentage van 2,25% conform de nieuwe richtlijnen van het BBV. Als gevolg van een lagere rentevoet en interne financiering zijn de werkelijke rentelasten lager dan geraamd. Voor 2020 is de werkelijke rente maatstaf voor de verdeling van de rentelasten naar de programma's.

5.5 Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen van bijvoorbeeld gemeenten, provincies en waterschappen belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Met deze wetswijziging wil de Nederlandse overheid gelijkheid creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. Naar verwachting zijn de hiermee samenhangende financiële gevolgen voor de veiligheidsregio zeer beperkt.

5.6 Weerstandsvermogen

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de aanvulling van het weerstandsvermogen door het ophogen van de gemeentelijke bijdrage gedurende 4 jaar met € 152.000 per jaar (gemiddeld € 0,30 per inwoner per jaar) ingaande het begrotingsjaar 2018. Eventuele positieve resultaten die in deze periode van 4 jaar worden behaald worden in mindering gebracht op de bijdrage van het daaropvolgende jaar. Gezien het positieve resultaat over 2017 is in de begroting 2019 de aanvulling niet in rekening gebracht. Onttrekking van het verwachte resultaat 2018 betekent dat deze extra storting in 2020 nodig is. In de kadernota is dan ook de volledige aanvulling ten bedrage van € 152.000 meegenomen.

In onderstaande tabel is het verwachte verloopoverzicht van de vermogenspositie weergegeven.

Verloopoverzicht vermogenspositie*

(bedragen in duizenden euro's)

Stand eigen vermogen 1-1-2020	3.166
af: Reserves niet vrij beschikbaar	-1.450
af: Reserves tbv dekking kapitaallasten 1-1-2020	-452
Verwacht resultaat 2018 (-343 is verwerkt in regel EV 1-1-2020)	0
Totaal beschikbare "vrije" reserves 1-1-2020	1.264
Mutaties eigen vermogen (toevoeging w eerstandsvermogen 2020)	152
Mutaties reserve Meldkamer	-160
Totaal beschikbare "vrije" reserves 31-12-2020	1.256
Berekend risico	1.226
Tekort(-)/over(+) op weerstandsvermogen 31-12-2020	38
Mutaties eigen vermogen (toevoeging w eerstandsvermogen 2021)	152
Mutaties reserve Meldkamer	-160
Totaal beschikbare "vrije" reserves 31-12-2021	1.248
Berekend risico	1.226
Tekort(-)/over(+) op weerstandsvermogen 31-12-2021	22

* Bij de bepaling van het verloop is geredeneerd vanuit de nu bekende vaststaande feiten.

Jaarlijks w ordt opnieuw beoordeeld of het vermogen toereikend is om het bepaalde risico te dekken.

6. Meerjarenraming

In deze kadernota wordt een meerjarenraming gepresenteerd. In de meerjarenraming zijn de volgende ontwikkelingen meegenomen:

- Met ingang van het begrotingsjaar 2020 maakt het aandeel in de beheerskosten van de gemeenschappelijke Meldkamer in Maastricht geen onderdeel meer uit van de begroting van de Veiligheidsregio Limburg-Noord. Daartegenover staat een korting op de BDUR van circa € 500.000. Het tekort dat hierdoor ontstaat wordt ten laste van de reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer gebracht.
- Indien de ontwikkeling zich voltrekt conform voorstel, is er ook vanaf 2022 een extra bijdrage nodig voor het aanvullen van het weerstandsvermogen. Dit hangt dan samen met de verwachte onttrekking reserve transitiekosten Meldkamer. Bij de betreffende jaarbegroting wordt opnieuw beoordeeld of het vermogen toereikend is om het bepaalde risico te dekken.

De financiële consequenties in een meerjarenperspectief van de indexatiesystematiek zijn niet meegenomen in de meerjarenraming. Een en ander is opgenomen tegen het prijspeil 2020.

De meerjarenraming per programmaonderdeel is weergegeven in bijlage 2 en in bijlage 3 staat de vertaling voor de bijdrage per gemeente.

Bijlage 1. Aansluiting begrotingsjaar 2019-2020

Aansluiting begroting 2019 - Kadernota 2020

(bedragen in duizenden euro's)

	Bedrag	I/S
Gemeentelijke bijdrage 2019	51.414	S
Loonstijging inhaaleffect 2018 (begrotingsw ijsziging 1)	1.086 +	S
Verrekening inzet ANW gemeentelijke lijkschouw (begrotingsw ijsziging 2)	126 +	S
Gemeentelijke bijdrage 2019 (na w ijsziging)	52.626	S
Loonstijging 2020 *	1.213 +	S
Materiële kostenstijging 2020	319 +	S
Aanvulling w eerstandsvermogen	153 +	I
Nieuw beleid 2020	205 +	S
Totaal gemeentelijke bijdrage 2020	54.516	S

I = Incidenteel / S = Structureel

* Bij de loonstijging is rekening gehouden met een evenredige opbouw van de effecten over de programma's.

De aansluiting begroting 2019 naar kadernota 2020 kan worden weergegeven op basis van de volgende mutaties:

Loonstijging

Uitgangspunt voor de raming van de looncompensatie is het akkoord van de vakbonden en de VNG voor de cao-afspraken. In de kadernota 2020 is de index ter hoogte van 3,5% meegenomen, gebaseerd op de MEV/CEP-publicatie van maart 2018, sector overheid van het Centraal Planbureau. Een deel van de looncompensatie wordt gedekt vanuit de indexatie geldstromen derden. Het in bovenstaande tabel opgenomen bedrag heeft betrekking op het vanuit de gemeentelijke bijdrage gedekte deel.

Materiële kostenstijging

Het Algemeen Bestuur heeft ermee ingestemd om met ingang van het begrotingsjaar 2018 de 'index materiële overheidsconsumptie' (IMOC) uit de MEV toe te passen voor de materiële kosten. In de kadernota 2020 is uitgegaan van 1,5%.

Aanvulling weerstandsvermogen

Het Algemeen Bestuur heeft ingestemd met de aanvulling van het weerstandsvermogen door het ophogen van de gemeentelijke bijdrage gedurende 4 jaar met € 152.000 per jaar ingaande het begrotingsjaar 2018. In de begroting 2019 is deze aanvulling niet in rekening gebracht vanwege het positieve resultaat over 2017.

Nieuw beleid

De achtergronden van het nieuw beleid zijn opgenomen in de beschrijving van de programma's (hoofdstuk 3).

Bijlage 2. Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de overhead en de programma's

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	Programmaonderdeel	2019	BW 1 en 2 2019	2019 (na BW)	2020	2021	2022	2023
Overhead	Overhead	11.727	198	11.925	12.849	12.849	12.849	12.849
Subtotaal overhead		11.727	198	11.925	12.849	12.849	12.849	12.849
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0-18	9.822	295	10.117	10.416	10.416	10.377	10.377
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	1.136	184	1.321	1.366	1.366	1.362	1.362
	Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis	124	-	124	125	125	124	124
	Toezicht houden	0	-	0	-0	-0	-0	-0
	Onderzoek, kennis en advies	1.347	96	1.443	1.525	1.525	1.520	1.520
Subtotaal Gezondheid		12.429	576	13.004	13.432	13.432	13.383	13.383
Brandweerzorg	Risicobeheersing	2.268	76	2.344	2.530	2.530	2.521	2.521
	Incidentbestrijding	8.275	219	8.493	8.915	8.915	8.882	8.882
	Vakbekwaamheid, materieel en (beleids)ontwikkeling	12.700	89	12.790	12.694	12.694	12.643	12.643
Subtotaal Brandweerzorg		23.243	383	23.627	24.138	24.138	24.046	24.046
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	2.129	20	2.150	2.090	2.090	2.082	2.082
	Gemeentelijke processen	574	8	582	630	630	628	628
	Meldkamer	1.311	27	1.338	1.377	1.377	1.377	1.377
Subtotaal Crisisbeheersing		4.015	55	4.070	4.097	4.097	4.086	4.086
Totaal		51.414	1.212	52.628	54.516	54.516	54.364	54.364

Verdeling gemeentelijke bijdragen over de programma's (inclusief overhead)

(bedragen in duizenden euro's)

Programma	Programmaonderdeel	2019	BW 1 en 2 2019	2019 (na BW)	2020	2021	2022	2023
Gezondheid	Jeugdgezondheidszorg 0-18	13.736	331	14.067	14.856	14.856	14.820	14.820
	Uitvoerende taken gezondheidsbescherming	1.950	192	2.142	2.272	2.272	2.262	2.262
	Bewaken publieke gezondheid bij incidenten en crisis	223	15	238	238	238	238	238
	Toezicht houden	0	-	0	0	0	0	0
	Onderzoek, kennis en advies	1.678	108	1.786	1.903	1.903	1.899	1.899
Subtotaal Gezondheid		17.587	646	18.233	19.269	19.269	19.219	19.219
Brandweerzorg	Risicobeheersing	4.058	103	4.162	4.604	4.604	4.595	4.595
	Incidentbestrijding	9.361	271	9.633	10.190	10.190	10.158	10.158
	Vakbekwaamheid, materieel en (beleids)ontwikkeling	14.556	111	14.667	14.572	14.572	14.526	14.526
Subtotaal Brandweerzorg		27.976	485	28.461	29.366	29.366	29.279	29.279
Crisisbeheersing	Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)	3.408	37	3.445	3.332	3.332	3.319	3.319
	Gemeentelijke processen	723	10	733	768	768	766	766
	Meldkamer	1.720	33	1.754	1.780	1.780	1.780	1.780
Subtotaal Crisisbeheersing		5.851	81	5.932	5.881	5.881	5.866	5.866
Totaal		51.414	1.212	52.626	54.516	54.516	54.364	54.364

Bijlage 3. Gemeentelijke bijdragen

De opbouw van de gemeentelijke bijdragen 2020 is weergegeven in onderstaande tabel. Het verloop over de jaren 2019 – 2023 kan als volgt worden weergegeven.

Gemeentelijke bijdragen

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Bijdragen 2019 (na wijziging)	Mutaties a.g.v. ingroei 2020	Loonstijging 2020	Materiële kostenstijging 2020	Aanvulling weerstandsvermogen	Nieuw beleid	Bijdragen 2020	Bijdragen 2021	Bijdragen 2022	Bijdragen 2023
Beesel	1.292	27,8	30	8	4	5	1.366	1.366	1.363	1.363
Bergen	1.421	-12,8	32	9	4	6	1.460	1.460	1.456	1.456
Echt-Susteren	2.898	-5,2	67	18	8	10	2.996	2.996	2.987	2.987
Gennep	1.717	-11,9	39	10	5	7	1.766	1.766	1.762	1.762
Horst aan de Maas	4.405	90,1	104	27	13	18	4.657	4.657	4.644	4.644
Leudal	3.682	40,6	86	23	11	15	3.857	3.857	3.846	3.846
Maasgouw	2.322	-48,5	52	14	7	8	2.354	2.354	2.348	2.348
Mook en Middelaar	522	-25,0	11	3	1	3	515	515	514	514
Nederweert	1.642	-28,6	37	10	5	6	1.672	1.672	1.667	1.667
Peel en Maas	4.226	-7,9	97	26	12	16	4.369	4.369	4.357	4.357
Roerdalen	1.983	-34,6	45	12	6	7	2.018	2.018	2.012	2.012
Roermond	6.231	1,6	144	38	18	24	6.455	6.455	6.437	6.437
Venlo	10.962	-85,9	251	66	32	41	11.265	11.265	11.234	11.234
Venray	4.382	87,5	103	27	13	18	4.630	4.630	4.617	4.617
Weert	4.943	13,0	114	30	14	20	5.135	5.135	5.120	5.120
Totaal	52.626	0	1.214	319	153	205	54.516	54.516	54.364	54.364